

"بەلینامە"ی ھەلبژاردنی لیستی نیشتمانی دیموکراتی کوردستان

پرۆژەى گێرانهوێ کوردستانە بۆناو عێراق!

محمد غفور - ھۆلەندا

mgafor@yahoo.com

ئەگەر سەرئێشتا بەلینامەكەى ھەلبژاردنی لیستی نیشتمانی دیموکراتی کوردستان بەدەین، دەبێت لیستی توولانی لەو وەعدە و بەلینامەكەى کەبزووتنەى ناسیونالیستی کورد ھەمیشە و بەتایبەت لەم 14سالەدا بەدەربرین و شێوازی جیاوازی و جۆراوجۆر بانگەشەیان بۆ کردوو و بەخشبووانەتەو. دیارە بۆ چاوبەستى خەلك وشەتەكەدانى دەسەلاتى خۆیان لەگەردنى خەلكى كوردستان. ھەموو ئەمانەش بەناوى بەرژەوێندى و مافى "میللەت و گەل و نەتەو و خاك و نیشتمانى خۆمانەو" ھەراوژەناى بۆ سازكراو. بەووردبێنىش لەناو ئەو خالانەدا كەریزانكردوون شتیكى نوێى تێدا نادۆزێتەو. ئەو خالانەشى ھیناویانە ھێندە فریوکارانە و گشتیین، و ھێندەش پێچاوپێچیان تێدا، ھەر كە دەستیان لەمەرامە تاییبەتەكانیان گیركرد، بەئاسانى دەتوانن بەلایندا تێپەرن و ھەزار برۆبیانوو بۆجیبەجێ نەكردنیان داتاشن و لەژێرى دەرجن. وەك چۆن سالى 92ھەر لیستیكى لەم چەشنەیان كەردبوو بەرنامەى ھەلبژاردنى پەرلەمانەكەیان، و جەنگى ناوخۆ بەرەنجامەكەى بوو بۆ خەلك. جگەلەكەسانى سەربە ھۆز و تیرەكەى تالەبانى و بەرزانى و دەست و دايرە و پێوھەندەكانیان، ترووسكایىكى بۆ زۆربەى ھەرەزۆرى خەلكى كوردستان تێدا نییە. مەگەر ئەوێ ئینسان بێتە رەعییەتى ئەم سەرۆك خێلانەى كوردایەتى و خزمەتچى عەرشى قودرەتیان. لەخالى یەكەمەو ھەتا خالى كۆتایى، جگەلە چەند خالێك كەئەوانەش مۆركى گوشارى كۆمۆنىزمى كرىكارى و بزووتنەوێ یەكسانىخوێ ژنان و پیاوان و بزووتنەوێ ئازادىخوێ و دىفاع لەمئالان و لاوان و ژنان و بىكاران و ئاوارەكان و... تى، بەسەرەوێ و لەبەنەرەتدا بۆبەلارێدا بردنى خەباتى جەماوەر و ئىحتىواكردنیان خزینراونەتە ناو ئەم بەرنامەى، كۆمەلێك مەرج و فۆرمۆلەى تاییبەتن بۆ رەسكردنى ئامانج و سیاسەت و بەرژەوێندى بەرنامەكانى ناسیونالیزمى كورد و حیزبەكانى، لەپێناوى مۆركردنى خواست و ئاوات و ئارەزووكانى خەلكى كوردستان بۆ پرزگارى لەجەوسانەوێ مىللى و ئىلھاقى ئىجبارى و پلەدووویان، لەچوارچۆوى ئەو سیاسەت و ئامانجانەى ناسیونالیزمى كورددا، و ئىكەلكردنیان لەگەل یەكتر. لەم رێشەوێ نیشاندانى بەرژەوێندى سەرمایەداران و دەولەمەندان و سەرۆك تیرە و تاییبەتەكانى كوردستان، وەكو بەرژەوێندى سەرجەم چین و توێژەكانى خەلكى ئازادىخوێ كوردستان. بەم شێوێ سەنورى بەرژەوێندى چىناىتەكانى كۆمەلگای كوردستان بەناوى مەسەلە و كیشەى نەتەواىتەوێ و بەسەرپەو.

خالى یەكەم بەئاشكرا مافى بریاردان لەسەر چارەنووسى خەلكى كوردستان بەتەواوى ئەكاتە شتیكى جیاوازی لەوێ كەناوەرۆكەكەى بەیانى ئەكات. بەزۆرلكاندنى كوردستان بەعێراقەو كیشەىكى گەورەى واى خولقاندوو، كەبەداخەو زۆر زەحمەتە خەلكى كوردستان لەچوارچۆوى عێراقێدا كەلایەنەكانى پششى ھەلبژاردن رەنگى بۆ ئەرێژن، بەمافى ئینسانى و یەكسانى خوێ بگات لەگەل باقى ھاوولاتیانى ئەم وولاتەدا. دواى زیاترە سێ چارەكە سەدە بەزۆرلكاندنى كوردستان بەعێراقەو كەبۆتە مایەى دەیان كارەساتى وەكو ئەنفال و كیمیباران و پاكتاوكردن، و ھەپاش 14سال جیایى و سەربەخوێ دىفاكتۆ، ئىستا كەدەرفەت بۆبریاردانى ئەم خەلكە ستەملیچوو ھاتۆتە پێشەو بۆئەوێ لەرێفراوندۆمىكدا خۆیان بریاربەدەن كەئایا دەیانەوێ بچنەو ناو چوارچۆوى عێراق، یاخود سەربەخوێیان دەوێت، ئەم بەرنامەى دەیوێ ئەم دەرفەتەى خەلكى كوردستان لەپرۆژەىكى كۆنەپەرستانەى ئەمريكادا بەناوى ھەلبژاردنەو بفرۆشن بەئىتيازاتىك بۆ تالەبانى و بارزانى و حیزبەكانیان، و جارێكى تر بەبێ پرس و پرا بەخەلكى كوردستان بىانگێرنەو بۆژێر سایی دەولەتى قەومى ئىسلامى عێراق. ئەمپۆ زیاتر لەھەر كاتێك بۆخەلكى كوردستان ئەو رۆونبۆتەو كەبریاردان لەسەر چارەنووسیان مانای جیاوونەوێ كوردستان لەعێراق و پێكھێنانى دەولەتى

سەربەخۆيە. ئەم ماف و خواستەش تەنھا بەگەرەنەو بەرپاڭەنەو بۇرپاڭەنەو خەلكى كوردستان شەرعىيەت پەيدائەكات. كەچى
حىزبەكانى پىشتى ئەم بەرنامەيە بەتووندى دژ بەخواستى بەرپاڭەنەو رېفراندۇم، وھەرپەشەي لىدەكەن
ولەبەرامبەرىدا پىلان سازدەكەن. خەلكىش بەپانتايى كوردستان خوازىارى ئەنجامدانى ئەو رېفراندۇمەن. ونايانەوئ
بلكىنرئەنەو بە عىراقەو وژىرچەپۆكەيى وپلەدوويى قبوولناكەن.

ھەلبۇزاردى پەرلەمانى كوردستان و عىراق يەك شتن. سىنارىيۆيەكى گاتەجارە بۆسەرۇبەردان بەحكومەتتىكى قەومى
ئىسلامى لە عىراق، و راگرتنى ئەحزابى ناسيونالىستى كورد بەسەرسەرى خەلكى كوردستانەو. خەلكى كوردستان بەم
بەلئىننامەيەى بزووتنەوئى كوردايەتى نايىت فرىوبخۇن، وبەشدارى ئەم مەھزەلەيە بكەن. سەرچەم خواست و ماف
وئاواتەكانى ئەم خەلكە بەسراو بەسەربەخۆيى كوردستانەو. سەربەخۆيىش بەسراو بەرېفراندۇمئەكەو بەرلە
ھەلبۇزاردى بۇ ئەوئى خەلك خۇيان بېرىاردەن كە چىيان دەوئىت. دەيانەوئىت بگەرئەنەو بۇ ناو چوارچىوئى
عىراق، ياخود سەربەخۆيى وپېكھېنانى دەولەتى خۇيان دەوئى؟ يەكئىتى نىشتمانى وپارتى ديموكرات لەسەر ئەوئ
بېرۈنەتەوئ كە كوردستان بگېرئەنەو بۆژىرسايەى حكومەتى مەركەزى عىراق. ئەوان بەرژەوئەندىيان
لەھەلبۇزاردىدايە. خەلكىش بەپېچەوانەوئ بەرژەوئەندىيان لەرېسواكردنى ئەم سىنارىيۆيەدايە، و لەھەمان كاتىشدا
پىداگرتنىان لەسەر خواستى بەرپاڭەنەو رېفراندۇم بەرلەھەلبۇزاردى. حىزبى كۆمۇنىستى كرېكارى عىراق و كەمپىنى
رېفراندۇم لەرېزى پېشەوئى ئەم خەباتەدايە بۇرېفراندۇم. لەدەورى خواستى رېفراندۇم بەرلەھەلبۇزاردى
كۆببەنەوئ، وئەم پىرۆژەيەى ناسيونالىزمى كورد ناكامبەنەوئ. بۇ ھەمىشە ستمى مىللى وپلەدوويىتان كۆتايى پېبھېنن.

15كانونىدووم 2005